

підприємствами у питаннях формування ресурсного потенціалу, якості задоволення споживчого попиту та досягнутої, завдяки цьому, ефективності функціонування господарюючої ланки, які мають місце на момент чи протягом періоду оцінювання. Такі переваги прийнято називати конкурентними.

Процеси формування ринкових відносин і конкурентного середовища тісно взаємозалежні і взаємообумовлені. Їх взаємозв'язок виражається в системі забезпечення конкурентоспроможності торговельного підприємства.

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Котова В.А., гр. Е-28ск

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **С.М. Шинкар**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Об'єктивна потреба регулювання підприємництва сьогодні в Україні зумовлена цілями економічної політики, спрямованої на досягнення сталого розвитку держави та її регіонів, забезпечення постійного зростання показників, що характеризують рівень добробуту та якість життя населення країни.

Варто зазначити, що державне регулювання процесу підприємництва є складовою економічної політики як центральних органів державного управління, так і регіональних та місцевих владних структур. Основна мета регуляторної політики – це забезпечення оптимального рівня втручання органів регіонального управління та місцевого самоврядування в діяльність суб'єктів підприємництва, вибір таких механізмів регулювання, які сприяли б як розвитку підприємницьких структур, так і економічному зростанню в державі.

Держава здійснює регулювання підприємницької діяльності через:

- законодавче забезпечення свободи конкуренції, захист споживачів від проявів недобросовісної конкуренції та монополізму в будь-яких сферах підприємницької діяльності;

- податкову та фінансово-кредитну політику, включаючи встановлення ставок податків і відсотків за державні кредити, податкові пільги, ціни та правила ціноутворення, валютного курсу, розміру економічних санкцій;

– визначення соціальних норм функціонування підприємства, згідно з якими підприємств зобов'язаний забезпечити відповідні умови праці, охорону праці, оплату праці не нижче встановленого мінімального рівня, а також інші соціальні гарантії.

Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва є одним з пріоритетних завдань державної політики. Проте зусилля держави, що докладаються зараз в Україні, не надають належного ефекту, а часто, навпаки, завдають складнощів у роботі господарюючих суб'єктів через перманентні зміни нормативно-правової бази, а також з причин безсистемності і відсутності ґрунтовних економічних розрахунків у ході прийняття рішень.

ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ

Крісан Є.А., гр. БАЗ-49м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **В.В. Чаговець**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Для дослідження ефективності використання трудових ресурсів, засобів і предметів праці залучаються показники продуктивності праці, фондівдачі, оборотності оборотних коштів. Однак рух кожного з цих показників не повністю характеризує інтенсифікацію використання ресурсів. Наприклад, припустимо, що за деякий період часу продуктивність праці підприємства зросла в два рази. Чи можна стверджувати, що трудові ресурси стали використовуватися в два рази ефективніше? Якби інші ресурси не змінилися за цей час, то так. Якщо ж збільшення обсягу виробництва (в незмінних цінах і при незмінній в цілому номенклатурі) відбулося, наприклад, за рахунок значного збільшення основних фондів, то позитивна динаміка продуктивності праці буде супроводжуватися падінням фондівдачі та не буде характеризувати інтенсифікацію використання трудових ресурсів.

Для адекватного опису динаміки продуктивності праці варто в загальному прирості обсягу випуску виділити ту частину, яка безпосередньо пов'язана з приростом трудових ресурсів. Відношення цієї частини приросту випуску до приросту трудових ресурсів і характеризує продуктивність додатково залучених у виробництво трудових ресурсів. Цей показник допускає порівняння як з аналогічними показниками, що відносяться до інших періодів, так і з середнім виробленням одного працюючого.

Аналогічним чином показники, що характеризують динаміку ефективності використання предметів праці, визначаються як відношення частки приросту випуску, обумовленої приростом вартості